

STRATEGI DJM 2025-28

Indledning

Dansk Jødisk Museum (DJM) er et statsanerkendt, kulturhistorisk museum, der rummer fortællingen om 400 års dansk jødisk historie. Det er et særligt og vigtigt kapitel af både den danske og jødiske historie i et nationalt og internationalt perspektiv, der ikke formidles andre steder. Det sker gennem en unik og udtryksfuld arkitektur, udstillinger, undervisning, aktiviteter og arrangementer.

Museet er midt i en transformationsproces, hvor første fase afsluttedes i 2024 med genåbningen af museet i efteråret 2022, indvielse af et nyt indgangsparti, nye udstillinger og markeringerne af henholdsvis 400 for jødisk liv i Danmark (2022) og 80-året for aktionen mod de danske jøder i 2023 og det indledende arbejde frem mod de næste faser i udviklingsarbejdet (2024). Med museumsreformen er museet blevet placeret som et museum af national betydning, der lægger op til i endnu højere grad at række ud til resten af landet – et 'nationalmuseum' for dansk jødisk historie.

Målet er at skabe større synlighed omkring, opmærksomhed på og interesse for museets kernefortællinger, ansvarsområde og virke. Museet har fået en vigtig opgave i arbejdet med regeringens handlingsplan mod antisemitisme og med den nye museumsreform. Museet påvirkes af aktuelle begivenheder såvel nationalt som internationalt, der har betydning både for sikkerheden og formidlingsarbejdet.

Museet har en vigtig og aktiv rolle i nutidens samfund som kilde til viden og oplysning og skal derfor være endnu mere engageret i det omgivende samfund i form af aktuelle, relevante, spændende og udfordrende udstillinger, formidlingstiltag, samarbejder, debat og dialog, men med et stærkt fokus på museets kerneopgave og betydning som kulturhistorisk institution med ansvaret for varetagelsen af at bevare og formidle historien om jødisk liv og kulturarv i en dansk sammenhæng. Museet skal på den baggrund udbygge sin position som samlingspunkt for viden, forskning og formidling af dansk jødisk historie og kulturarv for både gæster, forskere og kolleger.

Den nye strategi 2025-28 vil fortsætte den udvikling og de initiativer, der er sat i gang i den foregående strategi, samt definere nye udviklingsområde, pejlemærker og mål for det kommende arbejde. Særligt gælder det arbejdet med færdiggørelsen af udstillingskonceptet og skabelsen af særudstillingsmuligheder i det fremtidige museum.

Mission

- Fremme kendskabet til dansk jødisk historie og kulturarv i en samtidig debat og kontekst.

DJM er et statsanerkendt kulturhistorisk museum. Vi skal udbrede kendskabet til dansk jødisk historie gennem forskning, formidling, indsamling, bevaring og registrering. Vi skal bygge broer, der kan nedbryde

fordomme og være med til at forebygge mod antisemitisme, forestillede fjendebilleder og forvrængede gengivelser af jødiske traditioner og historie gennem oplysning og formidling.

Vision

- At blive et synligt samlingspunkt for forskning og formidling af dansk jødisk historie på et relevant, nysgerrigt, udfordrende og fællesskabende grundlag i dialog og debat med nutiden.

Dansk Jødisk Museum skal være et samlingspunkt for forskning, viden, og kulturliv inden for dansk jødisk historie og kulturarv i både en lokal, national og international sammenhæng. Det skal være en synlig og aktiv medspiller i det københavnske og danske museumslandskab og kulturliv baseret på en engageret, dynamisk, mangfoldig og levende formidling baseret på et solidt forsknings- og vidensgrundlag, der rækker ud over Danmarks grænser. Gennem aktiviteter, undervisning og oplysning vil museet bidrage til at nedbryde fordomme, frygt og had og bygge bro mellem kulturelle og religiøse minoriteter, grupper og skel.

Gennem en målrettet, udadvendt formidling, dialog og debat, der udfordrer gængse forestillinger, viden og holdninger, bidrager museet aktivt til at skabe fælles forståelse og sammenhængskraft i det danske samfund med afsæt i kernefortællingen.

DJM vil bidrage gennem oplysning og viden til at modvirke den stigende antisemitisme i både Danmark og Europa, såvel som at perspektivere dette i relation til andre folkedrab og tendenser til fremmedhad, der fortsat præger verden. DJM vil være et stærkt enzym for de transformationsprocesser der sikrer, at vi ikke gentager hverken Holocaust i dets mange forskellige afskygninger eller andre folkedrab.

DJM bidrager stærkt til at synliggøre historiens relevans for andre minoriteter. Historien om den vellykkede integration i det danske samfund vil til stadighed være relevant i et globalt perspektiv med fortsat migration.

Vi vil udbygge og styrke fortællingen om den særlige dansk jødiske historie i en international sammenhæng.

DJM vil arbejde på en måde, der åbner museet mod omverdenen og bliver nærværende, tilgængeligt og relevant for alle både som besøgssted, videnscenter og samarbejdspartner.

Kernefortælling

Dansk jødisk historie er en fortælling om fællesskab og frihed og samtidig en fortælling om fremmedhad og frygt. Det er en fortælling om lyset og mørket. Dansk og jødisk identitet, historie og kultur har altid været i konstant forandring og udvikling i en gensidig udveksling. Det er en fortælling om og i bevægelse. Den udspiller sig i spændingsfeltet mellem:

- Antisemitisme og tolerance
- Indvandring og udvandring
- Integration/assimilation og forfølgelse/udskillelse
- Tradition og fornyelse

- Lys og mørke

Kernefortællingen er både unikt dansk og derfor samtidig et væsentligt og vigtigt kapitel i en større international sammenhæng og fortælling. Kernefortællingen er iscenesat i museets unikke og enestående arkitektur, der symboliserer de danske jøders flugt og redning i 1943.

Jødedommen har betydet forskellige ting, for forskellige mennesker til forskellige tider også selvom der har været en fast kerne af identitet, traditioner, kulturarv, betydning og religiøs overbevisning i et historisk perspektiv. Det er museets opgave at afspejle jødedommen som den er blevet udfoldet, forstået, opfattet og har udviklet sig gennem tiden i en dansk ramme og sammenhæng i lyset af internationale strømninger og indflydelse.

Kerneverdier

Afsættet er en række kerneværdier. De er grundlaget for museets ansatte og gennem dem og deres arbejde skal kerneværdierne gennemsyre og implementeres i alle aspekter af museets arbejde og virke. Dansk Jødisk Museum skal opfylde følgende værdier:

- Synligt
- Relevant
- Nysgerrigt
- Udfordrende
- Fællesskabende

Synlighed

Dansk Jødisk Museum skal være en markant og synlig kulturinstitution i det danske museums-, forskning- og kulturlandskab. Det skal styrke sin profil som dansk jødisk museum ved at blive mere tilgængeligt og synligt i hele landet i kraft af samarbejder, events og aktiviteter.

Det skal sikres gennem en målrettet og opsøgende indsats både med hensyn til at opsøge samarbejder og udvikle aktiviteter foruden indlæg i debatten med faktuel viden, forklarende debatindlæg, interviews og kronikker

Æstetik og arkitektur. Museets markante og stærke arkitektur er både et synligt kendetegn og en afspejling af kernefortællingen. Den fungerer som afsæt for formidlingen og formidlingstiltagene. En baggrund historien fortælles på.

Relevant

Det skal udvikles en række tiltag og events, der skaber grobund for kultur- og vidensdeling baseret på gode oplevelser både på museet og i byrummet.

Museet samarbejder om at udvikle tiltag, der sætter fokus på dansk og jødisk historie og kultur i et nutidigt, relevant og levende perspektiv herunder musik, kunst, litteratur, populærkultur og debat.

Museet skal på en opsøgende måde arbejde på at udvikle sin profil som et landsdækkende museum for hele Danmark.

Museet skal engagere sig i den aktuelle debat med udgangspunkt i sit kulturhistoriske virke med viden og oplysning.

Der arbejdes bevidst med:

- At styrke den samarbejdende tilgang, der er opsøgende og udadvendt.
- At formidle kernefortællingen på en bred front gennem en række forskellige måder, aktiviteter og platforme.
- At være aktiv og synlig på de sociale medier med formidling, fortælling og aktuelle debatter og emner.

Museet skal udvikle en skarpere forskningsprofil og en "forskningsenhed", der understøtter aktiviteterne og kernefortællingerne og museets profil som vidensbank for dansk jødisk historie.

Udvikle gode rammer for studiepladser og projektarbejde for studerende.

Det gælder forsknings- og formidlingssamarbejder med en bred vifte af samarbejdspartnere fra universiteter og museer til øvrige kulturinstitutioner, foreninger, firmaer, organisationer etc., der er relevante for at realisere museets målsætninger og vision.

Styrke erhvervssamarbejder, hvor produktudvikling er med til at styrke formidlingsindsatsen og kernefortællingerne.

Nysgerrigt

Vi ønsker at udvikle en tilgang til både vores eget arbejde og gæsternes oplevelser og læring på museet. Både vi og museets gæster skal kunne gå på 'opdagelse i historien' på museet.

Vi vil gå på opdagelse i, hvordan vi skaber god og relevant formidling og undervisning.

Vi vil vække en nysgerrighed i gæsten, der kan være med til at give nye perspektiver, vække forundring, inspirere til yderligere fordybelse og derigennem skabe forandring.

Der skabes en bevidst mere legende tilgang til udviklings- og formidlingsarbejdet, som også skal være med til at skabe et alternativt læringsrum til den traditionelle undervisning.

Dansk Jødisk Museum arbejder fortsat for en synlig deltagelse i debatten på et kulturhistorisk grundlag, der skal skabe nysgerrighed for historien. Eksempelvis ved at:

- Udtale sig i medier
- Skrive artikler og kronikker
- Lægge relevante opslag op via SoMe

Udfordrende

Formidling og aktiviteter må gerne være dynamisk, nytænkende og museet skal have modet til at turde at tage også kontroversielle emner op eller udtale sig i aktuelle debatter, når det er relevant for missionen og visionen.

Udvikle nye udstillinger, med masse af levende, engagerende og digital formidling, der inviterer gæsten til fordybelse, forundring og nysgerrighed.

Skal turde udfordre gængse forestillinger om danskhed og jødedom. Eksempelvis ved at:

- Arbejde med emnet i udstillinger
- Relevante forsknings- og formidlingsartikler
- Aktiv relevant formidling i medier og SoMe

Fælles-skaber

Dansk Jødisk Museum skal bevidst arbejde med at opdyrke fællesskaber og samarbejder, der på en relevant, engageret, udfordrende og dynamisk måde kan være med til at understøtte strategien om større synlighed og et kraftfuldt samlingspunkt.

Museet vil gøre en forskel og deltage aktivt i det omgivende samfund, skabe noget fælles, indgå i og styrke fællesskaber.

Udvikle events med udgangspunkt i jødisk religion og kultur som redskab til gensidig kulturudveksling. Eksempelvis:

- Aktiviteter i forbindelse med skolernes ferier
- Deltagelse i Kulturnatten
- Samarbejder på tværs af landet

Museet har en inkluderende tilgang til både missionen, samarbejder og målgrupper.

Det er vigtigt, at den inkluderende tilgang gøres synlig i både tekst, visuel identitet og kommunikation.

Der skal udvikles en skarpere forskningsprofil, der understøtter kernefortællingerne og museets ansvarsområde. Det skal gøre museet til et samlingspunkt for forskere, kolleger og fagfæller i et nationalt og internationalt perspektiv.

Skabe rammerne for socialt ophold og aktiviteter både på museet og i Bibliotekshaven også som aktiv og dynamisk medspiller i kulturkvarterets aktiviteter.

Kærneværdierne er udgangspunktet for arbejdet med og formidlingen af Dansk Jødisk Museums Kernefortælling.

Fokuspunkter og strategi 2025-2028

Strategien skal fastholde og udbygge de indsatser, der allerede er i gang. Samtidig defineres en række nye overordnede faser og områder, der vil styre udviklingsarbejdet de kommende år. Centralt står færdiggørelsen og implementeringen af en ny fast udstilling, afsøge mulighed for ny særudstillingsplads og udvikle en grønnere profil. Samtidig vil arbejdet med at blive et mere synligt nationalt museum for dansk jødisk historie i kraft af formidlingstiltag og samarbejder på tværs af landet. Indsatsen koncentrerer sig i perioden 2025-2028 inden for følgende hovedfokusområder.:

Ny udstilling (udstillingsvision fase 2)

Der er i fase 1 udviklet et udstillingsprospekt, der indeholder en samlet udstillingsvision for Dansk Jødisk Museum, der vil tage gæsten med på en rejse gennem 400 års dansk jødisk historie.

De overordnede formidlingsgreb er testet og evalueret i særudstillingen Porten til Danmark, der vil indgå i den kommende faste udstilling.

Der vil arbejdes målrettet på at finde midler til at gennemføre udstillingsprojektet i resten af museet i samarbejde med Moesgaards Museums Arkitekttegnestue.

Samtidig opdateres og videreudvikles prospektet i lyset af ny viden, forskning og kerneværdier.

Særudstillingsplads (udstillingsvision fase 3)

Når udstillingsvisionens fase 2 er fuldt udviklet, vil der være behov for at skabe ekstra plads til særudstillinger.

Der arbejdes på at få defineret og beskrevet muligheder for særlig særudstillingsplads i forbindelse med museet nuværende bygninger og plads.

Dialog indledes med diverse interessenter – Det Kongelige Bibliotek, arkitekter, myndigheder og fonde – med henblik på at skabe et fundament for projektet og dets realisering.

Målet er at have et projekt beskrevet og afsøgt mulighederne for dets realisering i strategiperioden sideløbende med, at fase 2 implementeres.

Der udvikles en plan for den første særudstilling og et katalog med beskrivelse af 2-3 nye projekter, der skal fylde særudstillingspladsen ud beskrives.

Grøn omstilling

Dansk Jødisk Museum vil arbejde på at styrke museets grønne profil og den grønne omstilling.

Museet underskriver Det Grønne Charter i regi af ODM. Det betyder at:

Museet opstiller mål for arbejdet med den grønne omstilling for det kommende år og afrapporterer til ODM for opfyldelse af kriterierne, der indbefatter af museet forpligter sig til at:

- Ansvar for den grønne omstilling af museet er tydeligt placeret i organisationen.
- Museet udarbejder CO2-regnskab(er).
- Museet kommunikerer aktivt, at den grønne omstilling prioriteres.
- Museet giver løbende udvalgte medarbejdere kompetenceløft inden for grøn omstilling og bæredygtig udvikling.

Et museum for hele Danmark

Dansk Jødisk Museum formidler dansk jødisk historie og kulturarv. Det er *for* alle, der i forvejen har en interesse for eller tilhørsforhold til dansk jødisk historie. Og det skal blive det for dem, der endnu ikke ved, at det både er spændende, relevant og vigtigt at have kendskab til dansk jødisk historie og kulturarv.

Museet indgår i og udvikler med museer, arkiver og biblioteker og andre relevante samarbejdspartnere uden for København. I forlængelse af tidligere strategi, hvor en vandrestilling om 400 års jødisk liv i Danmark skabte konkrete samarbejdsrelationer i Randers, Naksø Odense, Fredericia, Helsingør, Aarhus, Aalborg, Horsens, Randers og Ålborg, vil museets styrke og udbygge disse relationer.

Konkret arbejdes med at udvikle en fælles formidling af de jødiske begravelsespladser, der stadig ligger spredt rundt i landet i samarbejde med lokale museer, arkiver og andre relevante institutioner.

I samarbejde med Den Gamle By i Aarhus arbejdes der på at formidle jødisk liv i provinsen.

Der arbejdes hen mod udviklingen af et billetsamarbejde med andre relevante museer.

Samarbejdet med Selskabet for Dansk Jødisk Museum som støtteforening for museet udvikles og styrkes.

Synlighed

Synlighed er både en værdi og et værktøj. Det er en værdi at ville aktivere sin viden og gøre den anvendelig, tilgængelig og relevant som et drive i museets arbejde. Men det skal understøttes af en række tiltag, der øger den visuelle synlighed og øger kendskabet til museet og udbredelsen af historien. Der arbejdes særligt med:

- **SoMe** har længe været en platform for oplysning om museets aktiviteter og formidling. Der er behov for at arbejde mere målrettet med dette. Der udarbejdes og implementeres en strategi for arbejdet med formidling via SoMe og museets profil på diverse platforme.

- **Visuel identitet.** Museet udvikler en klar visuel, grafisk og genkendelig profil, der understøtter fortællingen og implementeres i markedsføring, formidling og produktudvikling. Form og udseende betyder noget og understøtter fortælling og formidling.
- **Wayfinding.** Der arbejdes på at styrke wayfinding, fysisk synlighed i byrummet og sikring af kendskabet til museets placering i Bibliotekshaven.
- **Levende formidling.** Museet skal være endnu mere synligt i det københavnsk kulturliv. Det sker gennem målrettet indsats for at blive mere synlig i byrummet i form af relevante aktiviteter og tilbud uden for huset og et engageret samarbejde i Københavns Kulturkvarter.
- Der udvikles en række årlige events og aktiviteter i forbindelse med skolernes ferier og højtiderne: vinterferie, efterårsferie, påske/pesach og jul/hanukkah. Især hanukkah udvikles mod lysfest i samspil med de øvrige julemarkeder i december måned i København.

Forskning

Der udarbejdes en forskningsstrategi, der beskriver de overordnede rammer for forskningen de kommende år.

Der arbejdes med at videreudvikle muligheder for studie- og praktik pladser for studerende.

Der arbejdes med at sikre et økonomisk grundlag, der kan danne udgangspunkt for selv at sætte gang i forskningsaktiviteter.

Samlingen

Dansk Jødisk Museum har en unik og spændende samling, der allerede bruges af forskere både nationalt og internationalt. Den er også omdrejningspunktet for museets egen forskning og formidlings. Det er vigtigt, at der arbejdes strategisk også på dette felt.

Der er behov for at genbesøge museets indsamlingsområder og undersøgelsessager i samspil med udarbejdelsen af en forskningsstrategi og museets overordnede vision.

Der udarbejdes en opdateret strategi for arbejdet med samlingen og indsamlingsarbejdet.

Museet skal også i denne sammenhæng være et samlingspunkt for dansk jødisk historie.

Nye brugergrupper

Museet vil fortsætte arbejdet med at identificere og række ud til nye målgrupper.

Arbejdet med at blive synlige for københavnernes gennem aktiv deltagelse i arrangementer og levende formidling i byrummet fastholdes og udvikles.

Aktiv deltagelse i Kulturnatten, Kulturkvarterets arrangementer og andre københavnske events og begivenheder skal øge kendskab og synlighed og understrege museet som et københavnsk museum.

Der arbejdes særligt med at blive synlige og relevante for de københavnske skoler gennem arbejdet med udviklingen af en ny pædagogisk profil i samarbejde med Skoletjenesten.

Dansk Jødisk Museum deltager aktivt i diverse arrangementer som Historiske Dage (København), Historien Lever (Aarhus) blandt for at øge kendskabet til museets eksistens og derigennem nå ud til nye brugergrupper.

Museet vil fortsat være aktive i skolernes ferier og i kombination med de mange andre kulturtilbud i Københavns Kulturkvarter række ud til børnefamilierne, men sjove og spændende aktiviteter for hele familien. Der skal være plads til leg, fordybelse og sjov på museet.

Der skabes dialog med brugergrupperne i forhold til evaluering af indsatser og målretning af tiltag.

Butik

Museumsbutikken udvikles som forlængelse af museumsoplevelsen.

Det er vigtigt, at museumsbutikken udvikles til også at kunne generere et større overskud.

Først og fremmest sælges historie gennem de produkter, som vi udvikler eller tager ind i sortimentet.

Der udvikles helt nye produkter, der sætter smag på og levendegør elementer af dansk jødisk historie.

Der arbejdes bevidst med at øge formidlingsindsatsen i forhold til de solgte produkter.

Indretning og produkter skal kunne vække nysgerrighed på historien, som kan tages med som udgangspunkt for yderligere fordybelse.